

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

4. 2. 2014

B7-0144/2014

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o situaci v Sýrii
(2014/2531(RSP))

Isabelle Durant, Tarja Cronberg, Nikos Chrysogelos, Raül Romeva i Rueda, Margrete Auken, Jean Lambert, Judith Sargentini, Ulrike Lunacek, Malika Benarab-Attou, Jean-Paul Besset, Hélène Flautre
za skupinu Verts/ALE

**Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Sýrii
(2014/2531(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Sýrii,
 - s ohledem na závěry Rady EU ve složení pro zahraniční věci týkající se Sýrie, včetně závěrů ze dne 20. ledna 2014,
 - s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie Catherine Ashtonové o situaci v Sýrii,
 - s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN o Sýrii, včetně rezoluce ze dne 27. září 2014 o zničení syrského arzenálu chemických zbraní (S/RES/2118-(2013)),
 - s ohledem na závěrečné komuniké akční skupiny pro Sýrii („ženevské komuniké“) ze dne 30. června 2012,
 - s ohledem na rezoluce Rady OSN pro lidská práva týkající se Sýrie, včetně rezoluce ze dne 24. září 2013 o zhoršování situace v oblasti lidských práv a v humanitární oblasti v Syrské arabské republice (A/HRC/24/L.38);
 - s ohledem na 6. zprávu nezávislé mezinárodní vyšetřovací komise OSN pro Sýrii ze dne 11. září 2013,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv a na nástroje v oblasti mezinárodních lidských práva a humanitárního práva, jichž je Sýrie smluvní stranou,
 - s ohledem na Ženevské úmluvy z roku 1949 a jejich dodatkové protokoly, na Ženevský protokol z roku 1925 a na Úmluvu o chemických zbraních z roku 1993,
 - s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že se i po třech letech konfliktu v Sýrii dramatická situace v oblasti lidských práv i humanitární a bezpečnostní situace nadále zhoršuje; vzhledem k tomu, že syrské vládní jednotky nadále používají brutální sílu proti civilnímu obyvatelstvu; vzhledem k tomu, že v menší míře je rovněž hlášeno porušování lidských práv a humanitárního práva ze strany opozičních sil; vzhledem k tomu, že náboženský extremismus a sektářské násilí jsou na vzestupu a že podle zpráv dosáhly radikální islamistické skupiny, včetně státních příslušníků EU, nyní významného počtu; vzhledem k tomu, že vojenská konfrontace dospěla zřejmě do patové situace a nezdá se, že by se některá z válčících stran brzy zhroutila nebo kapitulovala;
- B. vzhledem k tomu, že od vypuknutí konfliktu bylo podle odhadů zabito 130 000 osob,

v naprosté většině osob, které nebojovaly; vzhledem k tomu, že podle údajů OSN je probíhajícím násilím postiženo odhadem 9 milionů lidí, kteří potřebují humanitární pomoc, přičemž 6,5 milionu lidí bylo vnitřně vysídleno v rámci Sýrie a 2,3 milionu uprchlo do zahraničí;

- C. vzhledem k tomu, že syrské orgány nadále uvalují přísná omezení na dodávky humanitární pomoci; vzhledem k tomu, že syrský režim nadále úmyslně brání celým komunitám v přístupu k potravinám, vodě, elektřině a zdravotnickému materiálu;
- D. vzhledem k tomu, že velký počet aktivistů občanské společnosti, obhájců lidských práv, intelektuálů, novinářů a příslušníků zdravotnických profesí je vystaven obtěžování, zatýkání, mučení nebo zmizení ze strany syrského režimu a v rostoucí míře také ze strany povstaleckých skupin; vzhledem k tomu, že nositelka Sacharovovy ceny za rok 2011 Razán Zajtúniová byla v prosinci 2013 v Damašku spolu se svým manželem a dalšími obhájci lidských práv unesena a jejich osud je stále neznámý;
- E. vzhledem k tomu, že pokračující násilí má výrazný destabilizační dopad na sousední země, především v důsledku masového přílivu uprchlíků; vzhledem k tomu, že tyto země čelí vlastním obrovským domácím problémům, přičemž Libanon a Jordánsko jsou obzvláště zranitelné;
- F. vzhledem k tomu, že 560 000 palestinských uprchlíků v Sýrii představuje obzvláště zranitelnou skupinu, které se tento konflikt dotýká; vzhledem k tomu, že v obléhaném palestinském uprchlickém táboře Jarmúk nedaleko Damašku čelí 20 000 Palestinců masovému utrpení, přičemž podle zpráv 57 osob umřelo hladem;
- G. vzhledem k tomu, že celkové finanční prostředky EU na humanitární pomoc Sýrii a sousedním zemím dosáhly 1,1 miliardy EUR; vzhledem k tomu, že výzvy OSN týkající se syrské krize zůstávají nevyslyšeny; vzhledem k tomu, že 0,6 % syrských uprchlíků bylo přesídleno do Evropské unie;
- H. vzhledem k tomu, že na základě ženevského komuniké z června 2012 a po intenzivním úsilí mezinárodního společenství byla dne 22. ledna 2014 zahájena konference o Sýrii označovaná jako Ženeva II; vzhledem k tomu, že syrskou opozici zastupuje Národní koalice sil revoluce a syrské opozice, zatímco některé povstalecké skupiny jako ISIL a Džabhat an-Nusra zastoupeny nejsou; vzhledem k tomu, že Strana demokratické unie (PYD), která kontroluje tzv. Západní Kurdistan, není zastoupena; vzhledem k tomu, že pozvání Íránu na konferenci bylo odvoláno;
- I. vzhledem k tomu, že první kolo jednání Ženeva II, zprostředkované společným zástupcem OSN a Ligy arabských států Lachdarem Brahimím, se konalo v napjaté atmosféře a zaměřilo se na otázku politické transformace a úlohy prezidenta Baššára al-Asada v tomto procesu; vzhledem k tomu, že byla zaznamenána určitá míra dohody ohledně místních příměří s cílem umožnit přístup humanitárním pracovníkům, přičemž nebylo dosaženo žádného hmatatelného pokroku ohledně obleženého města Homs; vzhledem k tomu, že na 10. února 2014 bylo ohlášeno nové kolo jednání;
- J. vzhledem k tomu, že ženevské komuniké vyzývá k vytvoření přechodné vlády, která „by mohla zahrnovat členy současné [syrské] vlády a opozice a dalších skupin a bude

vytvořena na základě vzájemného souhlasu“;

- K. vzhledem k tomu, že vládní síly od zahájení ženevských rozhovorů pokračují ve vojenské ofenzivě, včetně hromadných a bezohledných leteckých útoků, které zabily nespočet civilistů ve městě Halab;
- L. vzhledem k tomu, že syrská vláda souhlasila s odstraněním a zničením svého arzenálu chemických zbraní pod záštitou Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) do 30. června 2014; vzhledem k tomu, že dosud bylo za účelem zničení ze země vyvezeno pouze 4,1 % z celkových zásob; vzhledem k tomu, že podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2118 ze dne 27. září 2013 může nedodržení vyvolat opatření podle kapitoly VII Charty OSN;
- 1. zůstává hluboce zděšen hrůznou mírou lidského utrpení a ztrát na životech v syrském konfliktu; znovu odsuzuje pokračující ostudnou agresi syrského režimu proti vlastnímu obyvatelstvu, která vedla k nejpustošivější humanitární krizi za posledních několik desetiletí a vážně destabilizovala celý region;
- 2. odsuzuje pokračování vojenské ofenzívy ze strany syrské vlády proti civilistům a naléhavě vyzývá EU a partnery konference Ženeva II, aby v rámci ženevského procesu sjednali okamžité příměří s cílem dát šanci jednání;
- 3. odsuzuje hrubé, systematické a rozsáhlé porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva ze strany syrského režimu a jeho přidružených milicí, včetně mimosoudních poprav, svévolného zadržování, násilných zmizení, mučení, sexuálního násilí a rozsáhlé demolice domů;
- 4. odsuzuje veškerá porušení humanitárního práva a právních předpisů v oblasti lidských práv spáchaná ozbrojenými povstaleckými silami; vyjadřuje znepokojení nad nárůstem náboženského extremismu, podněcovaného probíhajícím konfliktem a vnějším zapojením; upozorňuje na vážné nebezpečí, které představuje šíření tohoto jevu pro region i mimo něj, včetně EU;
- 5. vítá zahájení konference Ženeva II o Sýrii dne 22. ledna a chválí úsilí zvláštního zástupce OSN Lachdara Brahímiho o umožnění první přímé vzájemné komunikace mezi válčícími stranami; vyzývá syrské strany, a zejména vládu, aby převzaly svou historickou odpovědnost při ukončení konfliktu a aby učinily nesnadné kompromisy, které jsou nezbytné pro vytvoření plně zmocněné přechodné vlády;
- 6. nedělá si iluze ohledně rozsahu těchto problémů, jež je třeba řešit, ale přesto se domnívá, že neexistuje žádná alternativa k politickému a demokratickému řešení tohoto konfliktu, který by měl počítat s kulturní, etnickou a náboženskou rozmanitostí v Sýrii; vyjadřuje naději, že ženevské rozhovory spustí proces, který nakonec povede k přechodu k mírové a demokratické budoucnosti pro všechny syrské obyvatele;
- 7. podporuje přístup zaměřený na opatření k budování důvěry, jež mohou výrazně zmírnit tíživou situaci obyvatel, dokud nebude nalezeno řešení hlavních politických problémů; vyzývá jednající strany, aby urychleně dosáhly dohody o otázkách příměří, přístupu k humanitární pomoci, poskytování humanitární pomoci a propuštění politických vězňů;

zdůrazňuje v této souvislosti odpovědnost Ruska a Íránu při vytváření tlaku na syrský režim, aby učinil v těchto záležitostech ústupky;

8. vyzývá neradikální syrské opoziční síly v zemi i mimo ni, aby překonaly své vnitřní rozpory a konstruktivně se zapojily do jednání;
9. vyzývá všechny mezinárodní subjekty k opravdové podpoře ženevského procesu v tomto klíčovém kritickém okamžiku; vyjadřuje politování nad tím, že pozvání Íránu na ženevská jednání bylo zrušeno; naléhavě žádá regionální sponzory, zejména Saúdskou Arábii a Írán, aby se vzdali svých neúčinných postojů a aby se aktivně zapojily do procesu zmírňování napětí; trvá na tom, aby byly okamžitě ukončeny veškeré přesuny zbraní a logistická a finanční podpora syrského režimu a povstaleckých skupin odpovědných za porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva;
10. vyzývá EU a její členské státy, aby zvýšily svou podporu demokratickým silám v syrské opozici a usnadnily dialog a společný postup při podpoře ženevských rozhovorů s dalšími mezinárodními subjekty, zejména Ruskem, Íránem a Ligu arabských států;
11. vyzývá k vyhodnocení otázky, zda jsou odpovědi mezinárodního společenství, a zejména Evropské unie, na vývoj v Sýrii od lidového povstání vhodné, aby bylo možné vyvodit poučení do budoucna;
12. je přesvědčen, že bez pohnání k odpovědnosti za závažné zločiny spáchané během konfliktu nelze dosáhnout v Sýrii trvalého míru; vyzývá jednající strany, aby zajistily, aby se boj proti beztrestnosti stal nedílnou součástí jakékoli konečné dohody; zdůrazňuje zejména, jak je důležité zajistit komplexní přechodný mechanismus soudnictví a reformu bezpečnostního aparátu, jakož i vyloučit jakákoli ujednání o amnestii;
13. opakuje svou výzvu, aby se situací v Sýrii zabýval Mezinárodní trestní soud; odsuzuje skutečnost, že EU nepodniká žádné kroky na podporu této iniciativy, a vyzývá Radu a vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby v tomto směru přijaly příkladná opatření;
14. rozhodně podporuje pokračující činnost nezávislé mezinárodní vyšetřovací komise pro Sýrii; vyzývá všechny zúčastněné subjekty, aby bedlivě sledovaly porušování lidských práv a aby shromažďovaly všechny druhy svědectví, aby v období po Asadovi mohly být provinivší se osoby v Sýrii pohnány k plné odpovědnosti a postaveny před soud;
15. zdůrazňuje, že je nutné propustit všechny politické vězně, jakož i občanské aktivisty, humanitární pracovníky a novináře, kteří jsou ve vazbě, a udělit vstup nezávislým pozorovatelům do všech vazebních zařízení; vyjadřuje své hluboké znepokojení nad osudem nositelky Sacharovovy ceny za rok 2011 Razán Zajtúniové a vyzývá k vytvoření interinstitucionální akční skupiny EU za účelem koordinace úsilí k zajištění jejího propuštění;
16. požaduje, aby byla zvláštní pozornost věnována tíživé situaci palestinského obyvatelstva postiženého konfliktem; vyzývá dárcy, aby velkoryse podpořili trvalé úsilí

vynakládáné Úřadem OSN pro palestinské uprchlíky na Blízkém východě; odsuzuje mimořádně extrémní podmínky v palestinském uprchlickém táboře Jarmúk a žádá, aby syrské orgány učinily okamžité kroky a umožnily, aby se humanitární pomoc dostala k hladem sužovanému obyvatelstvu;

17. opakuje svou podporu mírovému zničení syrského arzenálu chemických zbraní v rámci OPCW; žádá, aby byla věnována zvláštní pozornost ekologicky bezpečnému postupu ničení a nakládání se zbývajícím odpadem; zdůrazňuje potřebu transparentnosti, informovanosti a zapojení vnitrostátních a regionálních orgánů v dotčených regionech v případě nehody nebo neúčinnosti dané metody; trvá na tom, aby syrské orgány dodržely dohodnutý časový rámec, a vyzývá syrskou opozici, aby k tomuto procesu konstruktivně přispěla; připomíná význam uskutečnění helsinské konference o vytvoření zóny bez zbraní hromadného ničení na Blízkém východě, která byla opakovaně odložena;
18. je stále vážně znepokojen důsledky dlouhodobé a rostoucí přítomnosti syrských uprchlíků v sousedních zemích, zejména v Jordánsku, Libanonu a Turecku; vybízí Komisi a členské státy, aby i nadále poskytovaly významnou humanitární pomoc obyvatelstvu postiženému syrským konfliktem, především v sousedních zemích; vyjadřuje politování nad velmi omezeným počtem uprchlíků přesídlených do EU a vyzývá členské státy, aby prokázaly větší míru odpovědnosti, především posílením svých ochranných opatření;
19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi OSN, zvláštnímu vyslanci OSN a Ligy arabských států pro Sýrii a vládě a parlamentu Sýrie.